

USMERNENIE PRE HLÁSENIE do zdravotného registra „Hypertenzia u detí“

ÚVOD

Predkladané usmernenie sa týka základných informácií pri poskytovaní údajov do národného zdravotného registra (NZR) - „*Hypertenzia u detí*“.

Predmetný register, resp. podregister bol zriadený koncom roka 2011 v spolupráci so Slovenskou kardiologickou spoločnosťou (sekcia detská kardiológia). Spolu s ďalšími 3 „podregistrami“ je súčasťou NZR srdcovo-cievnych ochorení, ktorého zriadenie v SR v správe Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) bolo odporúčané v zmysle zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti.

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Pre zber údajov v registri **Hypertenzia u detí** bol v roku 2011 schválený formulár s označením **ZR_14 (MZ SR)**. Pri analýze dát z roku 2011 bol tento formulár (hlásenka) spresnený v príslušných ukazovateľoch. Aktuálny formulár platný od roku 2012 je v prílohe 1.

Kto hlási sledované prípady?

Lekári v špecializovanej ambulancii s odbornosťou: detská kardiológia.

Aké prípady sa hlásia?

Hláseniu podliehajú všetky prípady detí vo veku do 18 rokov s abnormalitami hodnôt arteriálneho tlaku krvi, a to :

- ✓ novodiagnostikované deti, u ktorých sa tento nález zistil v hlásenom roku
- ✓ deti sledované (dispenzarizované) pred hláseným rokom, u ktorých sa v hlásenom roku uvedú zmeny v hodnotách tlaku krvi, ev.liečbe vrátane zmien v aktuálnom stave iných údajov či požadovaných informácií (viď ďalej).

Akou formou sa prípady hlásia?

Elektronicky cez web aplikáciu NCZI prostredníctvom individuálneho zabezpečenia prístupu lekárov do informačného systému NCZI (ISZI).

Ako často sa prípady hlásia?

Priebežne počas roka, ale jeden pacient iba 1x ročne.

Ako sa hlásia zmeny v stave pacienta, ktorý bol hlásený do registra v predchádzajúcom roku?

U pacientov, ktorí boli hlásení do registra rok predtým, budú ich údaje z predchádzajúceho roka prenesené do hláseného roka tzv. predvyplnením. Po vstupe lekára do systému ISZI NCZI a do príslušného registra ZR14, si otvorí prázdny formulár. Vyplní rodné číslo pacienta (dieťaťa) a po „*ŕuknutí*“ na pokyn Podľa minulého roku, sa formulár predvyplní údajmi.

Aktualizovanými údajmi sa prepíšu len tie staršie údaje, ktoré sú potrebné. Ostatné ostávajú bez zmeny.

Čo robiť, ak sa Vám pacient, ktorého ste hlásili do registra napr. v r.2011 nedostaví v priebehu roka 2012 na kontrolu?

Napriek tomu si ho musíte „vyvolať- vizualizovať“ cez rodné číslo. V jeho hlásenke nič nemeníte, ak nepotrebujete opraviť údaje zadané do systému rok predtým, ale v ukazovateli: „Stav pacienta“ zaškrtnete možnosť 4 – pacient sa na vyšetrenie nedostavil / nech Vás nemýli, že táto možnosť je

spojená s informáciou o stave u novodiagnostikovaného pacienta, Vy riešite pacienta sledovaného u Vás minimálne rok predtým a nie novodiagnostikovaného pacienta).

Vizualizácia pacienta v príslušnom roku, napriek tomu, že sa nedostavil na kontrolné vyšetrenie je potrebná preto, lebo ak sa pacient dostaví na kontrolné vyšetrenie v roku 2013, budete mať pri ňom predvyplnené údaje, ktoré boli v systéme zadané.

Predvyplnené údaje sa do systému „ťahajú“ iba z predchádzajúceho roka. Inak by ste museli všetky dáta o pacienti napísať znova. Ak by bol pacient preradený k inému lekárovi alebo prešiel do starostlivosti dospelého kardiológa, musíte si ho tiež „predvyplniť“ a do poznámky napísať – preradený, aby sa vedelo, čo sa s ním stalo.

Ako si možno aj iným spôsobom zachovať informácie o nahlásenom pacientovi?

Ak máte záujem o vytlačenie údajov o hlásenom pacientovi, pred odoslaním e-hlásenia do ISZI NCZI, je nutné ťuknúť na konci formulára hlásenky na možnosť: **Rozpracovaný**.

V ľavom stĺpci vedľa modulov, kde sú uvedené rôzne ponuky, si vyhladáte položku **Tlač do pdf**, čo znamená vytlačenie hlásenky pacienta v pdf podobe. Po vytlačení pdf hlásenia, (ak ho potrebujete do zdravotnej karty pacienta), si potom vyhladáte hlásenku Vášho pacienta medzi rozpracovanými hlásenkami, otvoríte ju, „naťuknete“ sa na ponuku **Opraviť** v ľavom stĺpci (vedľa modulov).

Takto pripravenú hlásenku zrolujete na koniec, „ťuknete“ na ponuku **Odoslať**. Hlásenie sa nahrá do úložiska ISZI NCZI.

Poznámka: Ak vyplňate hlásenie, je možné priebežne ho ukladať ako "Rozpracovaný".

K uloženému rozpracovanému hláseniu sa dá vrátiť kedykoľvek v budúcnosti. Je uložený v sekcii "Rozpracované výkazy".

Akonáhle sa hlásenka uloží cez "Odoslať", tak sa ukladá do úložiska ISZI NCZI a *lekárovi už nie je prístupná*. Preto ak lekár chce vyplnené dáta uložiť vo formáte dotazníka pdf, môže tak urobiť len z rozpracovanej hlásenky. *K odoslaným hlásenkám pacientov na ISZI NCZI je možné sa dostať len na priame vyžiadanie.*

Ako je zabezpečený zber prioritných údajov a vzťahy logických väzieb?

Pomocou nastavenia povinných položiek a kontrol, na ktoré v prípade absencie dát povinnej položky alebo neadekvátneho vyplnenia vzájomne obsahovo alebo časovo súvisiacich údajov upozorní lekára „Chybové hlásenie formou HELPU“ konkrétne charakterizujúci špecificitu „chyby“. Ukazovatele majú teda charakter: primárne povinných položiek, ktoré musia byť vyplnené stále, podmienené povinných, ak musí byť vyplnená 1 z uvedených možností. Bližšie informácie o logických väzbách uvádza nasledujúca tabuľka definujúca zadávanie niektorých ukazovateľov.

Poznámka: Pre chyby v zadávaní výšky a hmotnosti dieťaťa, je nastavená ďalšia kontrola, ktorá tieto omyly vylúči.

Hlásenie hypertenzie u detí

Definovanie povinných a podmienene povinných údajov u príslušných ukazovateľov a ich logické väzby

Poradie *do pozornosti	Ukazovatele	Charakter vzťahov <i>Povinné (P), podmienene povinné - kontrola –K)</i>
1	Rok hlásenia ohraničiť intervalom prípustných hodnôt <2012, 2020>	P
2	Identifikačné údaje dieťaťa sú povinné /	P
3	Ak je pohlavie pacienta ženské (POHLAVIE = 2) , tak mesiac v rodnom čísle (RC) je MM+50	K
4	Správnosť rodného čísla a dátum narodenia, uvedené samostatne, budú podrobené kontrole	K
5	Riziková skupina: vyplnenie 1 možnosti je povinné	P
6	Dôvod odoslania pacienta k špecialistovi – 1 možnosť musí byť vyplnená	K
7*	Dátum 1.návštevy – u novodiagnostikovaného pacienta v súvislosti s abnormitami v hodnotách arteriálneho tlaku krvi (TK) nesmie byť dátum menší ako rok hlásenia. Pri zistení vyššieho TK u pacienta sledovaného v ambulancii pre iné ochorenie (nie však pre TK) sa vypisuje <u>dátum zistenia vyššieho TK a nie dátum 1.návštevy v súvislosti s inou staršou „kardiologickou“ chorobou</u>	K
8	Dátum 1.návštevy – u pacienta sledovaného viac ako 1 rok by dátum mal byť menší ako rok hlásenia	K
9	Špecializácia odosielajúceho lekára – vyplniť, meno lekára nie je povinné	K
10	Okolnosti zistenia vyššieho TK : povinné vyplniť 1 možnosť Ak sa uvedie možnosť 4 (informácie nie sú k dispozícii) nasledujúca otázka: O aké subj.ťažkosti išlo?- sa nevyplňa.	K
11	Ak sa v „Okolnosti zistenia vyššieho TK“ uvedie možnosť: 2 – pri subj.ťažkostiachv otázke: O aké subj.ťažkosti ide? sa nevyplňa č.5 : bez ťažkostí , ale 1 z ostatných možností musí byť uvedená.	K
12	Ak sa v „Okolnosti zistenia vyššieho TK“ uvedie možnosť: 1 – pri PP, V otázke: „O aké subj.ťažkosti išlo? By sa malo uviesť bez ťažkostí	K
13*	O akého pacienta ide? Uvedenie 1 možnosti je povinné vrátane údajov: Koľko rokov je sledovaný?. Pri novodiagnostikovanom pacientovi v súvislosti s TK sa píše rok sledovania „ 0“ (nevypisujú sa roky sledovania pre iné kardiol.ochorenia).	K
14	Ak sa pri „O akého pacienta ide“ ? uvedie možnosť 1 (novodiagnostikovaný), nesmie byť počet rokov vyšší ako 1 rok + v Type hlásenia musí byť uvedená tiež možnosť č.1	K
15	Ak sa pri „O akého pacienta ide“ ? uvedie možnosť 2 (so stanovenou diagnózou už viac ako 1 rok.), počet rokov amb.sledovania pacienta musí byť vyšší ako 1 rok + v Type hlásenia musí byť uvedená možnosť č.2 alebo 3	K
16	Ak je rok v dátume Holtera nižší ako rok , v ktorom sa hlásenie podáva, nemôže ísť o novodiagnostikovaného pacienta, ale o dlhšie sledovaného a preto pri „O akého pacienta ide“ ? má byť uvedená možnosť 2 a v Type hlásenia možnosť 2 alebo 3	K

Poradie *do pozornosti	Ukazovatele	Charakter vzťahov <i>Povinné (P), podmienene povinné - kontrola –K)</i>
17	Rodinná anamnéza - uviesť	
18	Osobná anamnéza I: vyplnenie aspoň 1 údaj je povinné (pôrod a/alebo dojčenie), ostatné je nepovinné	K
19	Osobná anamnéza II: Fajčenie , alkohol : dôležité vyplniť	
20	Typ hlásenia: vyplniť 1 z možností je povinné Ak sa vyplní možnosť 3 , nemôže ísť o novodiagnostikovaného pacienta (nemôže ísť o: typ hlásenia -1)	K
21	Subj.ťažkosti aj pri vyšetrení u kardiológa - vyplniť 1 možnosť je povinné, pri „iné“ : špecifikácia povinná	K
22	Vyšetrenia: dátum uvedenia antropometrických údajov a TK v sede, ľahu ... musí byť vyšetrené v 1 deň (resp. v nevelkom časovom odstupe- dátum sa uvádza iba jeden) Hmotnosť, výška a obvod pása povinné TK v sede, v ľahu, stojí, po dreloch: uvedenie vyšetrení alebo údaj o tom, že sa TK takto nevyšetrilo je povinné	K
23	Ak bude pri absolvovaní Holtera:odpoveď: áno, pri výbere je správna iba možnosť 1 alebo 2. Ak je možnosť 1 : áno, údaje známe/ dátum Holtera je povinný. Ak je uvedený dátum Holtera musia byť uvedené konkrétne hodnoty TK (aspoň časť z nich) Ak sú uvedené údaje Holtera, potom zaznamenanie 1 z možností „Záťaž pri tlakovom Holteri“ je povinné (1- s bežnou fyz.aktivitou / FA), nadmernou FA, bez FA)	K
24	Laboratórne vyšetrenia – vyplnenie hodnôt alebo info o tom, že neboli vyšetrenia absolvované je povinné	K
25	Záverečná diagnóza _ 1 možnosť povinná Zistenie iných novodg.ochorení – nepovinné	K
26	Odporúčaná terapia – vyplnenie aspoň 1 z možností je povinné	K
26	Monoterapia – ak sa uvedie niečo z monoterapie alebo kombinovaná terapia musí byť niečo v „ Farmakologická terapia“ vyplnené	K
27	Pri kombinovanej farmakologickej liečbe musia byť uvedené aspoň 2 lieky, inak je to monoterapia	K
29	Ak je uvedená monoterapia, nemôže byť uvedené niečo v kombinovanej terapii	K
30	Zhodnotenie stavu : vyplniť 1 možnosť je povinné	K
31	Dátum vyplnenia hlásenia – povinné .. potrebné pre dopočítanie veku, ale: aj keď hlásenie vypisujete neskoro, na prelome rokov, napriek tomu napíšte najneskorší dátum: 31.12.	P